

حزب توده ایران، مدافع سمت گیری سوسیالیستی است

ایرج اسکندری

(۳)

مهمترین هدفی که بر مبنای اصول مرامی و ماهیت طبقاتی، پایه خط مشی حزب توده ایران قرار گرفته و کلیه مواضع سیاسی و اجتماعی حزب در مرحله کنونی انقلاب نیز تابع آنست، عبارتست از مبارزه در راه استقرار **جامعه سوسیالیستی** در ایران.

در واقع حزب توده ایران، نه تنها مدافع پیگیر منافع کارگران و دیگر طبقات و قشرهای زحمتکش جامعه ایرانست، بلکه فعالانه و به طور آشتی ناپذیر برای برانداختن سیستم استعمارگر سرمایه داری و تحول انقلابی به جامعه عالیتر سوسیالیستی و کمونیستی، که هدفش حذف هرگونه بهره کشی انسان از انسان و گشودن راه رشد سریع و همه جانبه نیروهای مولد و ترقی بی وقفه سطح زندگی مادی و معنوی جامعه است، مبارزه می کند. این هدف بنیادی حزب طبقه کارگر در نخستین بخش طرح برنامه تصریح گردیده و گفته شده است:

"حزب توده ایران در راه سوسیالیسم، یعنی آن تنها نظام اجتماعی- اقتصادی که تامین کننده این هدفهاست یعنی هدفهایی که فوقا بیان گردید، مبارزه میکند. تجربه بیش از نیم قرن درستی اصول این نظام را در کشورهای مختلف جهان عملا به ثبوت رسانده است."

بدیهی است برانداختن سیستم سرمایه داری، چه در درون هر کشور و چه در مقیاس جهانی، استقرار جامعه سوسیالیستی و کمونیستی هدف غائی همه احزاب کمونیستی و کارگریست، ولی مبارزه در راه انقلاب سوسیالیستی در درون هر کشور با شرایط عینی آن جامعه، درجه رشد سرمایه داری و مرحله مشخص انقلاب آن کشور بستگی تام دارد و لذا در عین اینکه هدف و جهت فعالیت عموم احزاب مارکسیست- لنینیست جهان سرمایه داری بشمار میرود، برای کشورهایی نظیر ایران که هنوز وظایف انقلاب ملی و دمکراتیک در دستور روز قرار دارد، به مثابه هدف دورنمایی مطرح میگردد. ولی ذکر این هدف در برنامه حزب از آن جهت لازمست که بتوان بر اساس آن جهت حرکت انقلابی را دقیقاً درک نمود و به این نکته اصولی توجه داشت که انجام هدف های ملی و دمکراتیک در عین اینکه مضمون اساسی این مرحله از انقلاب کشور ماست، فقط در پیوند با هدف مرحله بعدی انقلاب اجتماعی، یعنی استقرار نظام سوسیالیستی است که میتواند از دیدگاه طبقه کارگر و حزبش توجیه عقیده ای، علمی و انقلابی پیدا نماید. بعلاوه وجود همین هدف دورنمایی، در مرحله کنونی انقلاب، نیز وظایف آموزشی، تبلیغی، ترویجی و سیاسی مهمی به عهده حزب طبقه کارگر می گذارد که تخلف از آن خود انحراف راست روانه ای به شمار میرود و موجب گمراهی در سمتگیری های سیاسی میشود.

به همین جهت است که در بند ۲ بخش سوم طرح برنامه، پس از تذکر این حقیقت که راه رشد سرمایه داری در شرایط کنونی تاریخی راه درست و سالم پیشرفت اقتصادی و اجتماعی ایران نیست، با وضوح تمام تصریح شده است که:

"مبارزه موثر علیه استیلای امپریالیسم و بقایای نظام ماقبل سرمایه داری مستلزم اتخاذ آنچنان راه رشدی است که بتواند ترقی سریع اقتصاد کشور را تامین نماید، با استفاده از کلیه امکانات عصر ما بسرعت فاصله آنرا نسبت به کشورهای پیشرفته جهان جبران کند. بنابراین راه، راه **سمتگیری سوسیالیستی** است که هنوز به معنای استقرار سوسیالیسم نیست، ولی پایه های عینی را برای عبور بسوی جامعه سوسیالیستی آماده میکند."

سه بخش آخرین طرح برنامه به خط مشی سیاسی حزب توده ایران اختصاص یافته است. در حالی که بخش سوم برنامه هدفها و وظایف استراتژیک حزب را تحت عنوان "برای تحول بنیادی جامعه ما" تشریح می کند، بخش چهارم طرح برنامه به وظایف مبرم و بخش پنجم به شیوه عمل حزب در شرایط کنونی (که مجموعاً هدفها و وظایف تاکتیکی را در بر میگیرند) تخصیص داده شده است.

راه توده ۱۵۴، ۲۹، ۱۰، ۲۰۰۷